

Svendborg
Kommune

Svendborg Kommune, Natur og Klima
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

**Kultur, Erhverv og Udvikling
Natur og Klima**
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf.

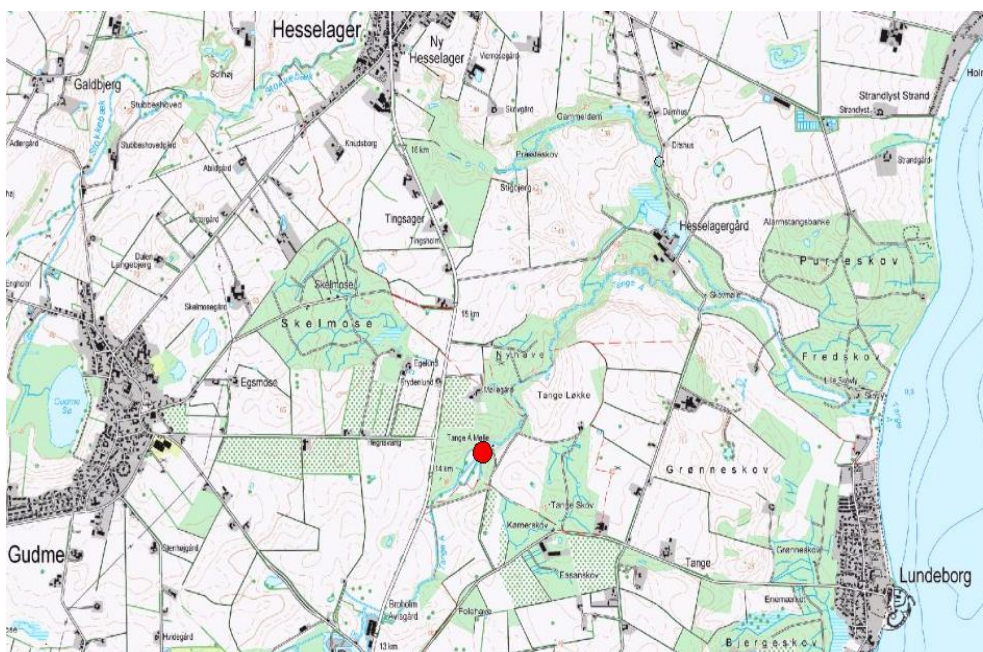
Christian.Vinther@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Etablering af faunapassage i Tange Å

11. september 2014

Sagid: 14/6824
Afdeling: Natur og Klima
Ref. MNACHV

I statens udkast til første generations vandplaner er der udpeget en indsats i Tange Å beliggende tæt ved den oprindelige placering af Tange Mølle (se billede 1). Indsatsen består i at fjerne en nyere opstemning i vandløbet, som er med til at opretholde vandspejlet i en opstemmet sø.

Billede 1 Oversigtskort over vandplansindsatsens placering i Tange Å

Svendborg Kommune har den 11. juni 2014 udfærdiget en forundersøgelse for at klarlægge mulighederne for at fjerne spærringen.

cittaslow - Svendborg

Åbningstid:

Mandag-onsdag	Kl.09.00-15.00
Torsdag	Kl.10.00-16.30
Fredag	Kl.09.00-14.00

Fjernelse af spærringen defineres som en vandløbsrestaurering ifølge vandløbslovens¹ § 37. Vandløbsrestaureringer behandles efter §§ 23-29 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og –restaurering m.v.²

Svendborg Kommune har valgt at fremme projektet, hvorfor det nu sendes i 8 ugers offentlig høring.

Formål

Projektet har til formål at sikre fuld kontinuitet i Tange Å. Dette sker ved at fjerne den faunaspærring, som opstemmer Tange Å og leder vand ind i søen.

Projektbeskrivelse

I Tange Å er der etableret en kunstig sø, som tidligere var del af et engvandingsanlæg. For at bevare søen er der i nyere tid etableret en opstemning i vandløbet bestående af en stensætning, således det opstemmede vand kan løbe ind i søen via en grøft. Søen benyttes i dag til jagt.

I projektet bliver opstemningen fjernet og det omkring 1 m store bundliniefald udlignes i opstrømsliggende retning over 50 m (bilag 1). Dette medfører, at der over en 50 m lang strækning vil være et fremtidigt fald på 20 ‰. I opstrømsliggende retning fra spærringen er vandløbet stuvningspåvirket, mens vandløbet i nedstrømsliggende retning har fine faldforhold.

Udligning af faldet i opstrøms retning sker ved opgravning af noget af det opstuede materiale samt foring med sten i vandløbstracéet på projektstrækningen, således vandløbets profil fastholdes i projektområdet.

Faldet udlignes kun over 50 m, da Tange Å opstrøms herfor løber igennem en eng, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Engens fugtighed må ikke ændres igennem projektet, hvilket forventes at ske, hvis faldet blev udlignet længere opstrøms.

I forbindelse med fjernelse af opstemningen lukkes indløbet til søen og opstemningsanlægget i afløbet fra søen bliver tætnet, således der ikke herfra trænger vand fra søen og ned til vandløbet.

Afkoblingen af indløbet til søen sker ved etablering af en jordvold med en bredde på omkring 3 m, således det fortsat er muligt at ane det gamle indløb til søen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30-09-2013 af lov om vandløb

² Bekendtgørelse nr. 1436 af 11-12-2007 om vandløbsregulering og –restaurering m.v.

For at der fortsat er vand i søen, bliver der etableret et Ø110 mm PVC-rør, som leder vand fra Tange Å til søen.

Miljø- og afstrømningskonsekvenser

Projektområdet ligger nedstrøms en eng, som der i projektet er taget behørigt hensyn til, således projektet ikke påvirker fugtigheden i denne.

Der ligger landbrugsjord på begge sider af Tange Å, men disse jorde er ikke følsomme overfor små ændringer i Tange Å's skikkelse, da de ligger i en højere kote.

Ved fjernelse af spærringen i Tange Å skabes der en fuld kontinuitet i vandløbet til gavn for vandrende fisk og smådyr. Søen bevares, men vandet i søen vil have en højere opholdstid sammenlignet med før, hvor en stor del af Tange Å blev ført igennem søen.

Samlet set vil miljøet eller naturværdierne i området blive højnet, idet stuvningszonen i Tange Å fjernes samtidig med der åbnes for passage i igennem hele Tange Å.

Anden lovgivning

Tange Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens³ § 3 om generelt beskyttede natur. Der skal derfor ansøges om en dispensation til at ændre vandløbets skikkelse i projektstrækningen.

Projektet vedrører regulering af vandløbet, og skal derfor VVM-screenes efter planlovens⁴ bestemmelser.

Berørte parter af projektet

Matrikel 1d, Broholm Hgd., Gudme
Anders Ove Sehested Hjerl-Hansen og Anne Elizabeth Lütken

Økonomi

Alle midler til gennemførelse af projektet finansieres af staten, hvorfor dette projekt er afhængigt af deres tilsagn.

Vedligeholdelse

³ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 03-07-2013 af lov om naturbeskyttelse

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 587 af 27-05-2013 af lov om planlægning

Den fremtidige vedligeholdelse af PVC-røret til søen står lodsejer for, og det er ligeledes lodsejer, som står for vedligeholdelsen af opstemningsbygværket i søen efter det er tætnet.

Hvis vandstanden i søen er under kote 31,3 m, og indløbet til søen og opstemningsbygværket i søen er vedligeholdt, så skal Svendborg Kommune sikre, at eventuelle fejl vedrørende indløbsrørets placering bliver ordnet.

Tidsplan

Svendborg Kommune har fastsat følgende tidsplan for gennemførelse:

sep. 2014	Projektet sendes i høring
nov. 2014	Afgørelse efter vandløbslovens bestemmelser VVM-screening efter planlovens bestemmelser Dispensation efter naturbeskyttelsesloven
nov. 2014 – feb. 2015	Valg af rådgiver til udførelse af anlægsarbejdet
feb. – maj 2015	Anlægsarbejdet udføres

Svendborg Kommunes bemærkninger

Svendborg Kommune har ved dette projekt haft en tæt kontakt med lodsejer Anders Ove Sehested Hjerl-Hansen, som også har talt på vegne af hans ligestillingsejer, Anne Elizabeth Lütken. Det har været forsøgt at opfylde deres ønsker til projektdesignet, men det har ikke været muligt at inkorporere alle ønsker i det endelige projektdesign.

Svendborg Kommune har haft kontakt med Svendborg Museum omkring projektet. Svendborg Museum har vurderet projektet og området og tilkendegivet, at der ikke sker en forringelse af de kulturhistoriske interesser i området ved gennemførelse af projektet ud fra den tilsendte projektbeskrivelse i forundersøgelsen.

I februar 2014 blev der målt en kote i søen på 31,6 m, mens der ved dette projektdesign kan opretholdes en vandstand i søen på 31,5 m. Vandstanden vil dermed ligge 10 cm under vandstanden målt i februar. Vandstanden i søen vil til gengæld være relativt konstant igennem året, idet opstemningsanlægget inde i søen bliver tætnet og vandet fra Tange Å ledes ind i søen fra et opstrømsliggende område. Tidligere har der været store fluktuationer i vandstanden i søen, da denne var afhængig af opstemningsanlæggets tæthed i søen, af vandstanden i Tange Å og af tætheden af den opstemning, som var placeret i Tange Å.

Målet for projektdesignet var oprindeligt at opnå en vandstand i søen, som tilsvarede et gammelt flodmål, som kunne aflæses ved opstemningsanlægget i søen. Ud fra historiske kort kunne det se ud som om, at Tange Å havde sit forløb ved siden af søen og der var gravet en grøft fra Tange Å et stykke opstrøms, som forsynede søen med vand. Denne løsning har ikke været ønskelig, da det ville kræve en større fremtidig vedligeholdelse og anlægsarbejdet ville være omfattende.

I afgørelsen vil der blive fastlagt et nyt flodmål for den kunstig etableret sø på 31,5 m. Hvis vandstanden i sommermånederne er på 31,3 m i søen eller derunder, som skyldes en forkert placering af røret, som forsyner søen med vand, så er Svendborg Kommune forpligtiget til at justere røret, så vandstanden i søen kan opretholdes på det nye flodmål. Der vil ligeledes fremgå, at lodsejer er forpligtiget til selv at vedligeholde PVC-røret, og at vandstanden i søen godt må være under 31,3 m, såfremt det skyldes manglende vand i Tange Å. Samme formulering vil ligeledes fremgå af en tinglysning for projektet.

Aftalen omkring flodmålet i søen skal sikre, at lodsejer ikke får et markant lavere vandspejl i søen efter projektets gennemførelse. Det skal dog pointeres, at hvis Tange Å eksempelvis er udtørret en sommermåned, så vil der ikke være vand i søen før projektets gennemførelse, ligesom vandstanden i søen efter projektets gennemførelse vil være lav.

Samlet set bemærker Svendborg Kommune som vandløbsmyndighed, at projektet tager hensyn til samtlige afvandingsmæssige interesser, som er tilknyttet vandløbet. Endvidere forbedres passageforholdene for fisk og smådyr i tråd med vandløbets miljømålsætning. Projektet lever således op til vandløbslovens formålsparagraf, hvorfor projektet kan fremmes.

Høring

I henhold til § 25 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og – restaurering m.v. sendes projektet i offentlig høring.

Høringsperioden er 8 uger og gælder fra den 15. september 2014. Hørings svar skal være indgivet senest den 10. november 2014 kl. 15.00.

Høringsberettigede er enhver, der må antages at have en væsentlig individuel interesse i projektet.

Bemærkninger til projektet indsendes skriftligt til Svendborg Kommune, Natur og Klima, Svendborgvej 135, 5762 Vester Skerninge eller til kulturogplan@svendborg.dk.

Efter den offentlige høring vil den egentlige behandling efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven finde sted. Når den endelige afgørelse efter vandløbsloven foreligger, er der 4 ugers klagefrist.

Hvis du har spørgsmål, er du meget velkommen til at kontakte mig per mail eller telefon.

Venlig hilsen

Christian Vinther
Biolog

Dir. tlf. +45 6223 3441

Kopimodtagere

Matrikel 1d, Broholm Hgd., Gudme

Anders Ove Sehested Hjerl-Hansen, Broholmsvej 32, 5884 Gudme

Anne Elizabeth Lütken, Strandstien 8, 5874 Hesselager

Matrikel 1h, Broholm Hgd., Gudme

Gl. Tangegaard ApS, Stenmurevej 23, 5874 Hesselager

Dansk Botanisk Forening – Naturbeskyttelsesudvalget (nbu@snm.ku.dk)

Dansk Møllerforening- v./Susanne Jervelund (danskmoller@gmail.com)

Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)

Danmarks Naturfredningsforening - Svendborg (svendborg@dn.dk)

Dansk Ornitologisk Forening (dof@dof.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – Svendborg (svendborg@dof.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Frode Thorhauge
(frodethorhauge@stofanet.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Fiskeriinspektorat ØST (roskilde@naturerhverv.dk)

Fiskeriinspektorat ØST- Fredericia v./ Jimmy Langelund Jensen
(jjj@naturerhverv.dk)

Naturstyrelsen (nst@nst.dk)

Naturstyrelsen Odense (ode@nst.dk)

Friluftsrådet (sydfyn@friluftstraadet.dk)

Arkæologi Sydfyn, Øhavsmuseet (arkaeologi@ohavsmuseet.dk)

Svendborg Museum (info@svendborgmuseum.dk)

Bilag 1

